

Szakköri feldolgozás 2016/17. 11-12.o.

Terjedelmesebb szakköri témák:

0. Táblázatkitöltés ± 1 számokkal (cikk tavalyról)

I. Vegyes versenyfeladatok

– régebbi AD, OKTV

– Kenguru versenyfeladatok

– Páros versenyek (játék)

II. A Nesbitt-egyenlőtlenség és környéke

– Nevezetes egyenlőtlenségek

III. Külföldi középiskolai versenyfeladatok

– Külföldi középiskolai geometria-
versenyfeladatok

IV. Összegek előállítás (cikk)

V. Diofantoszi egyenletek

VI. Miért nem lehet ... – típusú feladatok

– Róka Sándor: Miért nem lehet ... 1, 2, 3

VII. Színezéses rekurziók (cikk)

VIII. Pólya-tétele (alakzatok színezése és egybevágóság)

IX. Valószínűségszámítási játékok

– Markov-láncok (valószínűség)

– Markov-láncok (várható érték)

X. A Kardos-Montágh-verseny feladatai

XI. Negatív alapú számrendszerek

XII. Gömbi geometria

– gömbi távolság számítása elemi úton

– Rábai Imre: Gömbháromszögtan (cikk)

XIII. Mi a hiba? – hibakeresés

XIV. Térbeli analitikus geometria

XV. Logikai játékok

1. **1/1.** Egy könyv lapjait megszámoztuk 1-gyel kezdve 1986-tal bezárólag. Hányszor fordul elő a számozásban az 1-es számjegy?

2. **1/2.** Ha egy a oldalú négyzetet párhuzamosan vetítünk az egyik oldalával párhuzamos e egyenesre, akkor a vetület $3a$

hosszúságú szakasz lesz. (Síkídom egyenesre való vetületét azok a pontok alkotják, amelyeket a síkidom összes pontján át húzott, egy adott iránnyal párhuzamos egyenesek metszenek ki az adott egyenesből.) Mekkora szöveget zárnak be a vetítésugarak az e egyenessel?

3. **1/3.** Határozzuk meg azokat az a_1, a_2, \dots, a_{14} pozitív egész számokat, amelyek kielégítik a $3^{a_1} + 3^{a_2} + \dots + 3^{a_{14}} = 6558$ egyenlőséget!

M1: frontális mo.

M2: 3-as számrendszer

4. Számrendszerek konverziója (2 irányban)

5. **1/4.** Bizonyítsuk be, hogy tetszőleges a, b, c egész számok esetén az $abc(a^2 - b^2)(b^2 - c^2)(c^2 - a^2)$ szorzat osztható 80-nal!

6. **1/5.** Oldjuk meg az egész számok halmazán a következő egyenletrendszert:

$$\begin{cases} x^2 + y^2 + z^2 = 378 \\ x + y + z = 0 \end{cases}$$

7. Horner-algoritmus

– a helyettesítési érték kiszámítására

– (számrendszer konverzió)

(**Mj:** polinomok osztása)

8. $x^2 - 3xy - 8x + y + 3 = 0$; $x, y \in \mathbf{Z}$

Mj: diof. egyenletek megoldási módszerei:

– vegyes paraméterezés (diszkrimináns)

– szorzattá alakítás csoportosítással

– szorzattá alakítás együtthatók egyeztetésével

– függvényteni megoldás (változó kifejezése)

9. $x^2 + 4x + 5 = y^2$; $x, y \in \mathbf{Z}$

M1: közrefogás

M2: nevezetes azonosság

Mj: közrefogás (négyzetszámok)

10. Bbe: $\frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} \geq \frac{3}{2}$; $a, b, c >$

0

M1: kiegészítés, hatványközepek

M2: szimmetrizáció, reciprok-egyn.
M3: frontális megoldás (rendezési tétel)
M4: $S = a + b + c$, függvények (Jensen-egyn.)

Mj: rendezési tétel
Mj: Jensen-egyenlőtlenség

11. Horner-algoritmus – polinomok osztása

12. $ABC\Delta$, $a, b, c \in \mathbf{Z}^+$; $r = 1$; $a, b, c = ?$

Mj: szimmetrizáció
Mj: szimmetria megbontása

13. 2/13. Németország, 1999, 1. forduló
100 majom között kiosztottunk 1600 kókuszdiót (lehetséges, hogy néhány majom egyet sem kapott). Bizonyítsuk be, hogy a kiosztástól függetlenül mindig lesz négy majom, akik ugyanannyi kókuszdiót kaptak.

14. 2/14. Spanyolország, 2002, döntő
Egy szabályos $6n + 1$ -csúcsú sokszög csúcsait pirossal és kézzel kiszíneztük. Bizonyítsuk be, hogy az egyszínű csúcsokkal rendelkező egyenlő szárú háromszögek száma a színezéstől független (tehát csak a piros és kék csúcsok számától függ).

15. A Cauchy-Schwarz-Bunyakovszki-egyenlőtlenség

16. 1/7. Ha a $3x^2 - 2x + 5$ polinomban az x helyébe egy másik polinomot helyettesítünk, akkor a $12x^4 + 56x^2 + 70$ polinomot kapjuk. Mennyi az x helyébe helyettesített polinom együtthatóinak összege?

M1: együtthatók egyeztetése
M2: $p(1)$ helyettesítési érték

17. 1/8. Állapítsuk meg az $f(x) = \sqrt{a^2 + x^2} + \sqrt{(b-x)^2 + c^2}$ függvény minimumát, ha a, b, c adott pozitív valós számok!

M1: geometriai elv
M2: vektorok
M3: deriválás

18. 1/9. Oldjuk meg az alábbi egyenletet a pozitív egész számok halmazán!
 $xyz + xz + yz - xy - x - y + z = 1986$

19. 1/10. Oldjuk meg az alábbi egyenletet a pozitív számok körében: $x + \frac{1}{x} = -y^2 + 6y - 7$.

20. Egy régi általános iskolás feladatban egymás mellé írunk 6 darab 2-est, és a 2-esek közé írt négy alpműveleti jel, valamint a zárójelek felhasználásával rendre elő kell állítani az 1, 2, ..., 10-es összeget. Bbe, hogy minden célösszeg előállítható; sőt minden előállítás megvalósítható a 2 helyett a csupa 3, csupa 4, ..., csupa 9 kezdőszámok esetén is! (Ez 8 különböző feladat!)

Mj: Ált. 12x12-ig

21. 10 db 2-essel az 1–100 összegek előállítása

22.

23. $ABC\Delta$, $a, b, c \in \mathbf{Z}^+$; $k = t$; $a, b, c = ?$

24. A rendezési tétel

25. 2/15. Litvánia, 2001. október
A 6x6-os sakktáblát 18 darab 2x1-es dominóval fedtük le (hézagmentesen és átfedés nélkül). Bizonyítsuk be, hogy a mezőket elválasztó függőleges vagy vízszintes vonalak között van olyan, amelyik egyetlen dominót sem metsz el.

26. 2/16. Bulgária, 1994
Adott 33 természetes szám, amelyek prímosztói a 2, 3, 5, 7, 11 számok közül kerülnek ki. Bizonyítsuk be, hogy kiválasztható közülük két olyan szám, amelyek szorzata négyzetszám.

27. B27

28. B25

29. P3/G4

30. G8

31. G10

32. elemi szimmetrikus polinomok

33. G2 megoldásai

34. szelőszakaszok tétele

35. szabályos 8-szög színezése 3 színnel

36. 8 hosszú sorozat színezése 2 színnel

37. Nesbitt-egyn. általánosítása 4 tagra

- 38. összegek előállítás 10 darab 7-essel
- 39. rekurziók alapjai
- 40. gúla $L = 17$; $\epsilon = ?$
- 41. négyzetszám és köbszám végződése ua.
- 42. P3/szögszámolás
- 43. Adott a derékszögű triéder három lapjának a területe – $V = ?$
- 44. G3
- 45. G11/a
- 46. G11/b
- 47. G11/c
- 48. 48 a) számrendszerek

VII. Színezéses rekurziók általános tárgyalása

VIII. Pólya-tétele (alakzatok színezése és egybevágóság)

A Kardos-Montágh-verseny feladatainak megbeszélése

Márciusi feladatsor (Szakköri anyag 17_03)

XI. Negatív alapú számrendszerek

XII. Gömbi geometria

- gömbi távolság számítása elemi úton
- Rábai Imre: Gömbháromszögtan (cikk)

IX. Valószínűségszámítási játékok